

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 13), התשע"ב-2012*

1. תיקון סעיף 23 בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 23 –
- (1) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
"ב(1) מבין חברי הוועדה יהיו –
(1) לפחות חמש נשים;
(2) לפחות שלושה משפטנים";
- (2) בסעיף קטן (ד), אחרי פסקה (2) יבוא:
" (3) לעניין עיצום כספי לפי פרק ז' – שלושה חברים, מהם אחד לפחות הוא משפטן ושניים מרשימת החברים נציגי הציבור, ואחד מנציגי הציבור ימונה על ידי כיושב ראש המותב."
2. תיקון סעיף 223 בחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ג), אחרי "תקציר הדיונים"; יבוא "בישיבות לעניין עיצום כספי יירשם פרוטוקול מלא" ובסופו יבוא "ובלבד שהמידע שיפורסם לא יכלול מידע שאין למסרו או שאין חובה למסרו לפי סעיף 9 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998²";
- (2) בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא "בישיבות הוועדה לעניין עיצום כספי יביא הממונה לפני חברי הוועדה את עמדתו, לרבות עיקרי הראיות שעליה היא נסמכת, וכן טענות שהגיש המפר לפי סעיף 150, בכתב, ולגבי מפר שטען גם בעל־פה – פרוטוקול של טיעון בעל־פה כאמור"
3. אחרי סעיף 150 לחוק העיקרי יבוא:
- "פרק ז' 1: עיצום כספי**
- עיצום כספי 150. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של עד מיליון שקלים חדשים; היה המפר תאגיד והיה לו, בשנה שקדמה לשנת הכספים שבה בוצעה ההפרה, מחזור מכירות בסכום העולה על עשרה מיליון שקלים חדשים, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של עד שמונה אחוזים ממחזור המכירות כאמור, ובלבד שסכום העיצום לא יעלה על 24 מיליון שקלים חדשים:
- (1) היה צד להסדר כובל, כולו או מקצתו, בלא אישור היתר זמני, פטור או פטור סוג, או הפר תנאי מהתנאים שבהם הותנה אישור, היתר או פטור כאמור, בניגוד להוראות סעיף 4;
- (2) עשה מעשה שיש בו משום מיזוג, מלא או חלקי, שלא בהתאם להוראות לפי פרק ג', ובכלל זה הפר תנאי שקבע בית הדין או הממונה לפי סעיף 21(א) או 22(ג);

* התקבל בכנסת ביום ט"ז באייר התשע"ב (8 במאי 2012) [בישיבה שהחלה ביום ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012)]; הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 637, מיום י"ז בכסלו התשע"ב (13 בדצמבר 2011), עמ' 240.

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשע"א, עמ' 984.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

- (3) עשה מעשה המהווה סירוב בלתי סביר לספק או לרכוש נכס או שירות שבמונופולין, בניגוד להוראות סעיף 29, או המהווה ניצול לרעה של מעמדו, בניגוד להוראות סעיף 29א, ובלבד שהמעשה הוא מסוג המעשים שקבע לעניין זה הממונה, ברשומות;
- (4) הפר הוראה שנתן הממונה לגבי מונופולין לפי סעיף 30;
- (5) הפר הוראה שנתן הממונה לגבי קבוצת ריכוז לפי סעיף 31ג;
- (6) הפר הוראה מהוראות צו מוסכם שניתן לפי סעיף 35ב.

(ב) הפר אדם דרישה למסור ידיעות, מסמכים, פנקסים או שאר תעודות, שניתנה לפי סעיף 46(ב), רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של עד 300 אלף שקלים חדשים; היה המפר תאגיד והיה לו, בשנה שקדמה לשנת הכספים שבה בוצעה ההפרה, מחזור מכירות בסכום העולה על עשרה מיליון שקלים חדשים, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של עד שלושה אחוזים ממחזור המכירות כאמור, ובלבד שסכום העיצום לא יעלה על שמונה מיליון שקלים חדשים.

(ג) בסעיף זה, "מחזור מכירות" – כמשמעותו לפי סעיף 17, בשינויים המחויבים.

570. בבואו לקבוע את סכום העיצום הכספי שיטיל לפי סעיף 570, ישקול הממונה, בין השאר, את הנסיבות והשיקולים שלהלן, לפי העניין:

- (1) משך ההפרה;
- (2) מידת הפגיעה שההפרה עלולה לגרום לתחרות או לציבור;
- (3) חלקו של המפר בהפרה, ומידת השפעתו על ביצועה;
- (4) קיומן או העדרן של הפרות קודמות ומועד ביצוען;
- (5) פעולות שנקט המפר למניעת הישנות ההפרה או להפסקתה, לרבות דיווח מיוזמתו על ההפרה, או פעולות שנקט לתיקון תוצאות ההפרה;
- (6) לגבי מפר שהוא יחיד – יכולתו הכלכלית, ובכלל זה הכנסתו שהופקה או שנצמחה מתאגיד הקשור בהפרה, וכן נסיבות אישיות שבעטיין בוצעה ההפרה או נסיבות אישיות קשות המצדיקות שלא למצות את הדין עם המפר;
- (7) לגבי מפר שהוא תאגיד – קיומו של חשש משמעותי כי כתוצאה מהטלת העיצום לא יוכל המפר לפרוע את חובותיו ופעילותו תופסק.

שיקולים בקביעת סכום העיצום הכספי

150. הודעה על כוונת חיוב (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 150 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).
- (ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה בין השאר את אלה:
- (1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה); המהווה את ההפרה;
- (2) סכום העיצום הכספי שבכוונתו להטיל על המפר לפי סעיף 150 והתקופה לתשלומו;
- (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 150.
150. זכות הטיעון (א) מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 150, רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 60 ימים ממועד מסירת ההודעה; מפר שטען את טענותיו בכתב, רשאי לטעון את טענותיו לפני הממונה גם בעל פה.
- (ב) הממונה רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א) בתקופה שלא תעלה על 90 ימים, מנימוקים שיירשמו.
150. החלטת הממונה ודרישת תשלום (א) (1) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 150, ולאחר התייעצות עם הוועדה, אם להטיל על המפר עיצום כספי ואת סכום העיצום הכספי שיוטל.
- (2) החלטת הממונה תינתן בתוך 30 ימים מתום התקופה האמורה בסעיף 150 (א) או (ב), לפי המאוחר; ואולם מצא הממונה כי נדרשות בדיקות נוספות לשם קבלת החלטתו, ייתן את החלטתו בתוך 30 ימים ממועד סיום הבדיקות הנדרשות.
- (ב) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום); בדרישת התשלום יציין הממונה, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן והתקופה לתשלומו;
- (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט הממונה את נימוקי החלטתו, לרבות לעניין סכום העיצום הכספי.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 150, בתוך 60 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב או בתוך תקופה ארוכה יותר שנקבעה לפי סעיף 150(ב). ככל שנקבעה, יראו את ההודעה על כוונת החיוב, בתום התקופה האמורה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

50ט. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 150 – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערר לפי סעיף 150 או ערעור לפי סעיף 39 ועוכב תשלומו של העיצום הכספי – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום החלטה בערר או בערעור.

(ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 150 יעודכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת מדד חודש דצמבר 2011; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הממונה יפרסם הודעה ברשומות על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).

50י. (א) העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 150.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הממונה רשאי לדחות, ב־30 ימים, את תשלום העיצום וכן להחליט על פריסת התשלום של עיצום כספי, ובלבד שמספר התשלומים לא יעלה על עשרה תשלומים חודשיים, והכל על פי בקשתו של המפר ובשל נסיבות מיוחדות שהתקיימו לגביו.

50יא. לא שולם עיצום כספי במועד, ייתוספו עליו, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961³ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

50יב. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)⁴.

50יג. (א) על דרישת תשלום רשאי מפר לערור לפני בית הדין בתוך 30 ימים מיום מסירת הדרישה למפר, ויחולו על ערר כאמור הוראות סעיף 43(ג), בשינויים המחוייבים.

(ב) אין בהגשת ערר לבית הדין לפי סעיף קטן (א) או בהגשת ערעור על החלטת בית הדין בערר, לבית המשפט העליון, לפי סעיף 39, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או אם הורה בית הדין או בית המשפט אחרת.

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

⁴ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

(ג) החליט בית הדין לקבל את הערר שהוגש לפי סעיף קטן (א) או החליט בית המשפט העליון לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף 39, לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

פרסום

50. יד. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, יפרסם בציבור את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל ועיקרי הנימוקים לעניין סכומו;

(4) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;

(5) שמו של המפר – אם הוא תאגיד.

(ב) הוגש ערר לבית הדין, לפי סעיף 50ג, או ערעור לבית המשפט העליון, לפי סעיף 39, יפרסם הממונה את דבר הגשת הערר או הערעור, לפי העניין, ואת תוצאותיו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)5, רשאי הממונה לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אוזרת הציבור.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

50. ט. (א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, המנויות בסעיף 50ד, המהווה עבירה.

שמירת אחריות פלילית

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שילם המפר עיצום כספי בשל הפרה כאמור באותו סעיף קטן, לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותו מעשה, אלא אם כן התגלו עובדות או ראיות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יחויב בשל אותה הפרה בתשלום עיצום כספי, ואם שילם המפר עיצום כספי והוגש נגדו כתב אישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) – יוחזר לו סכום העיצום הכספי ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

50. טז. (א) על אף האמור בכל דין, ובלו לגרוע מהוראות סעיפים 262 עד 264 לחוק החברות –

(1) אין לבטח, במישרין או בעקיפין, הליך לפי פרק זה (בסעיף זה – הליך);

(2) חוזה לביטוח למקרה ביטוח של הליך – בטל;

(3) תאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין, עיצום כספי שהוטל בהליך על בעל השליטה בו, על נושא משרה או על עובד שלו;

(4) בעל שליטה בתאגיד לא ישפה ולא ישלם, במישרין או בעקיפין, עיצום כספי שהוטל בהליך על התאגיד, על נושא משרה או על עובד בתאגיד;

(5) הוראה או התחייבות לשיפוי בשל הליך – בטלה.

(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), תאגיד או בעל שליטה בו רשאי לשפות או לבטח אדם בשל הוצאות שהוציא בקשר עם הליך שהתנהל בעניינו של האדם, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, ולרבות בדרך של שיפוי מראש.

(2) לא יהיה תוקף להתחייבות לשיפוי או לביטוח לפי פסקה (1) של נושא משרה בתאגיד, אלא אם כן נקבעה בתקנון החברה הוראה המתירה זאת.

תיקון סעיף 50ב

4. בסעיף 50ב(א) לחוק העיקרי, אחרי "א50" יבוא "או לפי פרק ז'".

שלום שמחון
שר התעשייה המסחר והתעסוקה

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה